

Σχεδιασμός Κοινωνικοοικονομικών Ερευνών

Δομή μαθήματος:

- Σχεδιασμός έρευνας
- Βασικό πλαίσιο δειγματοληπτικών ερευνών
- Κατασκευή ερωτηματολογίου
- Εφαρμογές – ανάλυση εμπειρικών δεδομένων.

Βασικά βήματα σχεδιασμού μιας έρευνας: (Survey Design)

1. Προσδιορισμός βασικών στόχων

Τι θέλω να εξετάσω;

2. Ποια είναι η ομάδα πληθυσμού από την οποία πρέπει να προέρχεται το δείγμα σύμφωνα με τους στόχους της έρευνας; π.χ.

➤ Γονιμότητα γυναικών περιοχής Αττικής

Αντιπροσωπευτικό δείγμα γυναικών ηλικίας 15+ με μόνιμη κατοικία στο νομό Αττικής

➤ Κόστος ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στα νοικοκυριά των συνταξιούχων

Αντιπροσωπευτικό δείγμα πληθυσμού ηλικίας 60+ από όλη την Ελλάδα

3. Τρόπος συλλογής δεδομένων:

- Προσωπική Συνέντευξη
- Τηλεφωνική Συνέντευξη
- Αποστολή Ερωτηματολογίων Ταχυδρομικά

Εξαρτάται από:

Στόχους έρευνας – Κόστος – Χρονικά περιθώρια

4. Σχεδιασμός Ερωτηματολογίου (Questionnaire Design)

Μέγεθος και τύπος ερωτήσεων εξαρτάται από στόχους έρευνας και τρόπο συλλογής δεδομένων

Π.χ. Μεγαλύτερο ερωτηματολόγιο σε προσωπική συνέντευξη με πιο δύσκολες ή και «ανοιχτές» ερωτήσεις

5. Πιλοτική Έρευνα (Pilot Survey)

Εξετάζει κανείς αν το ερωτηματολόγιο περιέχει δύσκολες ερωτήσεις ή είναι κατανοητό.

Μπορεί να μετατρέψει ανοιχτού τύπου ερωτήσεις σε κλειστού τύπου

Βοηθάει στην ελαχιστοποίηση σφαλμάτων απόκρισης

6. Διεξαγωγή της Έρευνας (Fieldwork)

Συμπλήρωση ερωτηματολογίων

7. Συλλογή και Ανάλυση Στοιχείων (Data Collection and Analysis)

Κωδικοποίηση και εισαγωγή στοιχείων σε στατιστικό πακέτο, έλεγχος για σφάλματα, ανάλυση δεδομένων

1. Προσδιορισμός Βασικών Στόχων

- Είναι έρευνα ακαδημαϊκού περιεχομένου ή για έρευνα αγοράς;
- Ποιο είναι το κυρίως ερώτημα
- Για ακαδημαϊκού τύπου έρευνα θα πρέπει να εξετάσει κανείς τη σχετική βιβλιογραφία (προηγούμενες έρευνες)

2. Μέθοδοι συλλογής δεδομένων

➤ Απογραφή

- Όλος ο πληθυσμός : αξιόπιστα αποτελέσματα
- Χρονοβόρο, υψηλό κόστος, επεξεργασία στοιχείων απαιτεί χρόνο, χρήμα κι ανθρώπινο δυναμικό

➤ Δείγμα

- Αντιπροσωπευτικό κι επαρκές υποσύνολο του πληθυσμού
- Ταχύτητα, οικονομία, διοικητική ευκολία, αξιοπιστία
- Βαθμός ακρίβειας;

Επιλογή δείγματος (Sampling)

➤ Καταλληλότητα δείγματος

Προσδιορισμός σωστού υποσυνόλου πληθυσμού. Εξαρτάται από το σκοπό έρευνας:

Π.χ. Έρευνα για γονιμότητα, συνήθως επιλογή δείγματος γυναικών

Έρευνα για συνταξιούχους: άτομα ηλικίας 50+

➤ Ικανοποιητικό μέγεθος δείγματος

Ελαχιστοποίηση δειγματικού σφάλματος – σχετίζεται με το μέγεθος του δείγματος. Τ' αποτελέσματα γίνονται πιο αξιόπιστα κι ακριβή καθώς το μέγεθος του δείγματος μεγαλώνει

Το μέγεθος εξαρτάται ακόμη και από τον τρόπο διεξαγωγής της έρευνας καθώς και από τον προϋπολογισμό της έρευνας

➤ Επιλογή δείγματος με στατιστική μέθοδο (πιθανοθεωρητική δειγματοληψία)

Πιθανοθεωρητικές Μέθοδοι δειγματοληψίας

➤ **Απλή Τυχαία Δειγματοληψία (Random Sampling)**

Κάθε μονάδα του πληθυσμού έχει ίση κι ανεξάρτητη πιθανότητα να περιλαμβάνεται στο δείγμα (π.χ. Με πίνακα τυχαίων αριθμών)

➤ **Στρωματοποιημένη Τυχαία Δειγματοληψία (Stratified Random Sampling)**

Όπου ο πληθυσμός χωρίζεται σε υπο-ομάδες με βάση κάποιο χαρακτηριστικό και σε κάθε ομάδα εφαρμόζω απλή τυχαία δειγματοληψία

Τέτοια χαρακτηριστικά είναι: Ηλικία, φύλο εισόδημα, γεωγραφική κατανομή

Π.χ. Εάν από τους πρωταρχικούς στόχους της έρευνας είναι η σύγκριση αστικού-αγροτικού πληθυσμού

Αυτός ο τύπος δειγματοληψίας χρησιμοποιείται πολύ συχνά σε κοινωνικο-οικονομικές έρευνες

Δίνει τη δυνατότητα να γίνει ξεχωριστή ανάλυση σε κάθε υποομάδα

➤ **Συστηματική Δειγματοληψία (Systematic Sampling)**